Walden Biodiversity Days

- **I.Biodiverzitás Nap, 1998:**
- E.O.Wilson, P.Alden
- Walden-tó (Massachusetts)
- 100 terepbiológus, 1905 faj
- „*Az élet jövője*” könyv
- **II. Biodiverzitás Nap: 2009**
- Tervezett: 2009 faj – 2579
- 300 „amatőr” Biodiverzitás Nap Massachusettsben
- És sokfelé a világban:
- **Magyarországon 2006-tól évente**

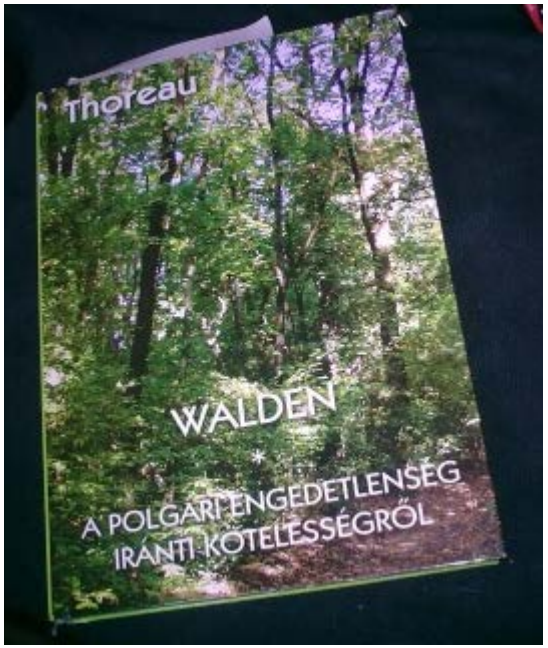

Biodiverzitás Napok Magyarországon

www.biodiverzitasnap.hu

Mit maradt még felfedeznivaló?

A bioszféra, az Élet leheletfinom, Föld felszínére tapadó hártyája, ami olyan vékony, hogy egy keringő űrjármű „oldalról” nem is látja, messze a legbonyolultabb „szervezet”, amit a Világegyetemben ismerünk.

Ismerjük-e a világ e szeletét? Arányaiban alig.

Alig ismert bolygón élünk.

(E.O. Wilson)

Magyar Biodiverzitás Napok

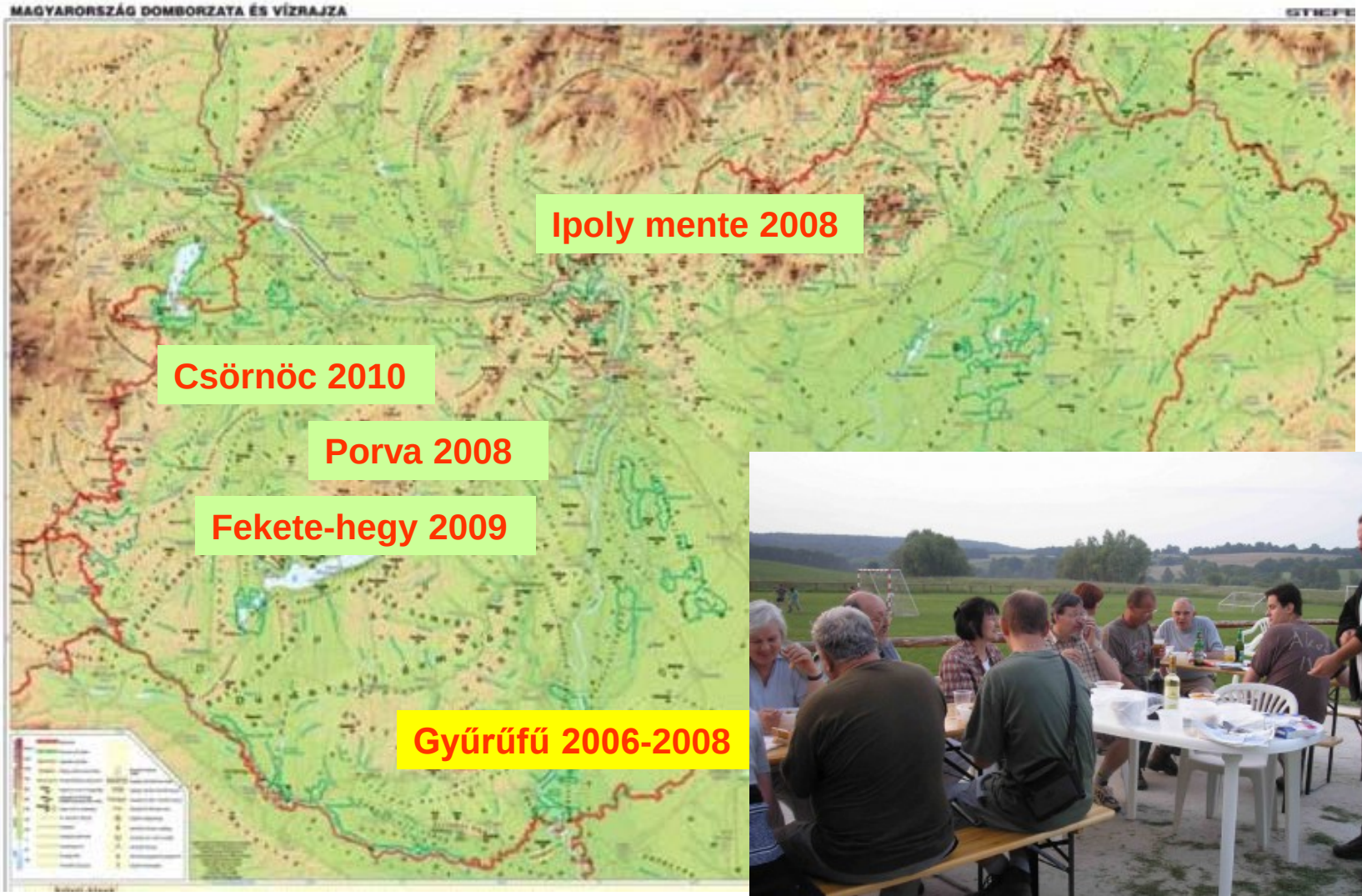

Natura Somogyiensis 13.

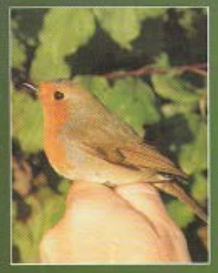

Magyar Biodiverzitás Napok

Gyűrűfű, 2006-2008

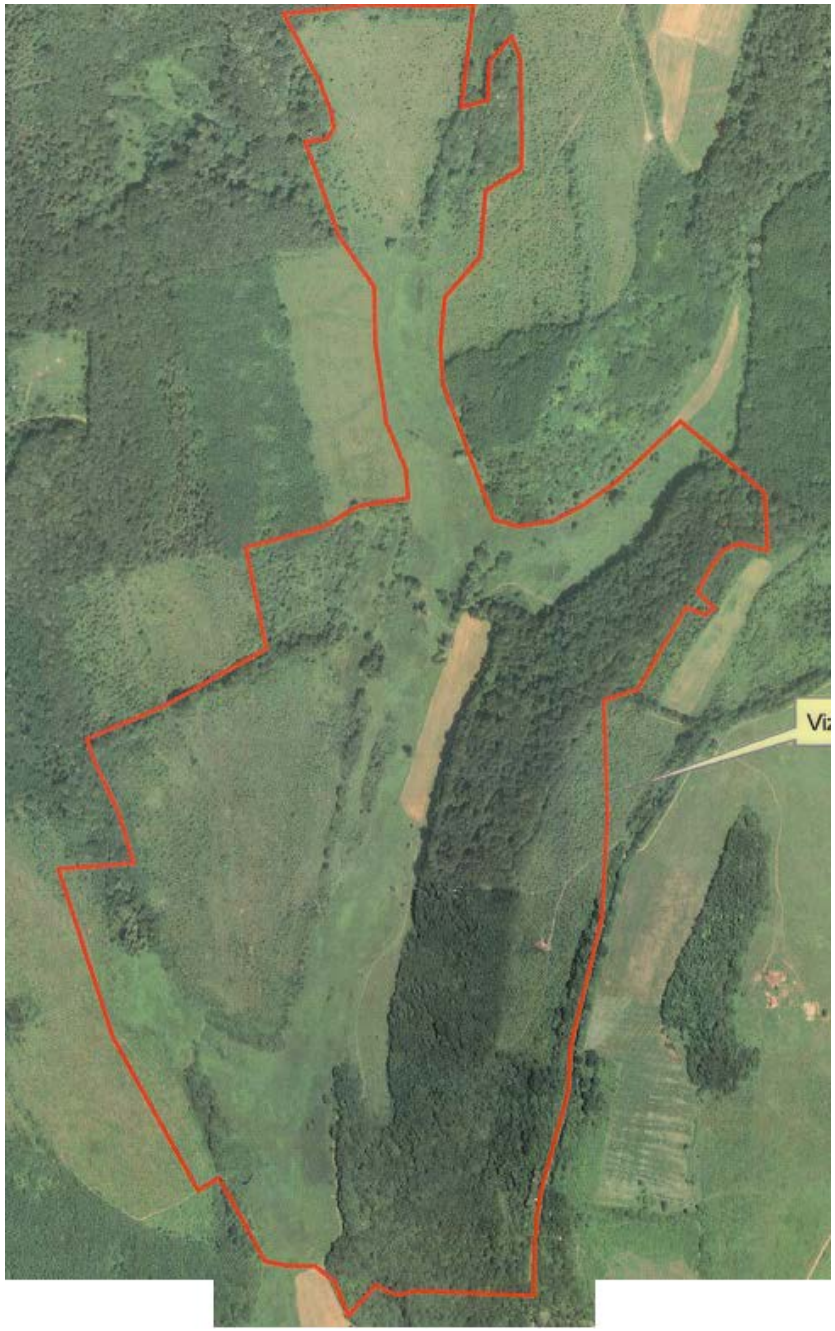
Vi

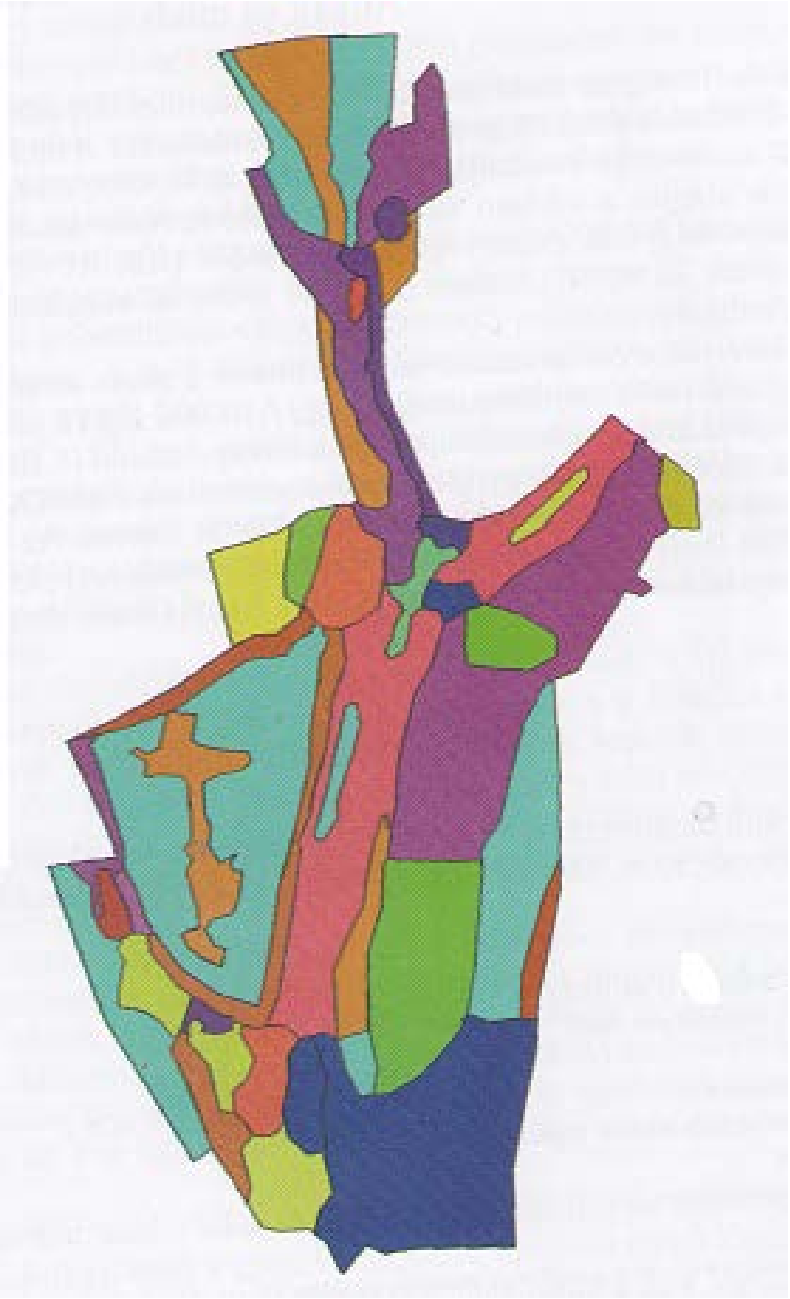

Élőhelyek

Természetközeli élőhelyek

A1 Állóvízi békalencsés hínár

B1a nádas

B5 magassásosok

D34 mocsárrétek

D5 patakmenti magaskórós (téli zsurlós)

H5a Löszgyep (szárazgyep)

J5 Égerliget

K2 gyertyános-tölgyes

K5 bükkös

(L2a) cseres-tölgyes (csak a határon és maradvány-fasor)

Féltermészetes élőhelyek

P2a üde cserjések (nedves termőhelyen, bár itt is galagonya, kökény)

P2b töviskes (száraz) cserjések

RA fehérfűz-csoportok és cseres-tölgyes maradvány fasor

RC hazai fafajokból álló, nem besorolható erdők – itt nem leromló, hanem regenerálódó

Leromlott:

OB gyomos üde gyepek (mocsárrétek)

Gyűrűfű madártávlatból

Bükkapó

Gyűrűfű

- Ökofalu: fenntartható elveken épülő és működő falu és közösség
- ’70-es években elnéptelenedett
  A helyszín kiválasztásában a következő szempontok voltak a legfontosabbak:
  - minél tisztább, önálló vízgyűjtő területtel rendelkezzen,
  - elég messze legyen Budapesttől, lehetősége legyen viszonylagos elzártságra
  - ne legyen túl értékes a földterület meg tudják vásárolni.
  - alkalmas legyen emberi megtelepedésre.

Gyűrűfű

- Az ökofalu kialakításához állapotfelmérések:
- földtan, talaj, hidrogeológia, permakultúra, agroökológiai potenciál, erdészet, vízgazdálkodás, energetikai infrastruktúra
- Gyűrűfű és környéke 1996-ban lett helyi védett terület. Kialakításában nemcsak élővilágának érintetlensége, sokszínűsége játszott szerepet, hanem az országosan egyedi kezdeményezés egy „humánökológiai rezervátum” létrehozására.
- 1996. február 28-án lépett életbe a Rendezési terv, mely az ökológiai településfejlesztési elvek hivatalos szintje lett és az itt letelepedni szándékozók számára kötelező érvényű.

Élőlénycsoportok

Zuzmók
Mohák
Gombák
Edényes növények
Házas amőbák
Puhatestűek
Pókok
Kerekesférgek, rákok
Talajlakó mezo- és makrofauna
Kérész, álkérész
Szitakötők
Egyenesszárnyúak

Fogólábúak
Csótányok
Fülbemászók
Fürgetetvek
Kabócák
Poloskák
Futóbogarak
Vízibogarak
Lombfaló bogarak
Ormányos bogarak
49 további bogárcsalád

Recésszárnyúak
Fullánkos hártyásszárnyúak
Hangyák
Tegzesek
Molylepkék
Nagylepkék
Kétszárnyúak
Kétéltűek, hüllők
Madarak
Emlősök

Zuzmók, mohák

- Zuzmók: 866 hf/ 53 faj
- 13 féle fafajon 44 epifiton, 9 kőzetlakó
- Közel 1000 zuzmóanyag (gyógyszer, illatszer..)
- A Bacidia friesiana első M.o-i előfordulása
- Mohák: 35 faj

Gombák

- Anyagforgalom - lebontók
- Termőtestek megfigyelése – időszakos
- Indikáció – táj eutrofizálódása
- Erdők, erdőrezervátumok (holtfa)
- 180 faj
- 71 veszélyeztetett
- 1 védett
- KÉP: korallgomba

Edényes növények

- 7 haraszt, 3402 hf/328 edényes növényfaj
- 11 védett, pl.
  - Szent László tárnics
  - Fehér madársisak
  - Bíboros kosbor

Edények

Házas amőbák

- Talaj, vízi üledék
- 240 hf/53 taxon
- Terresztris fajok túlsúlya

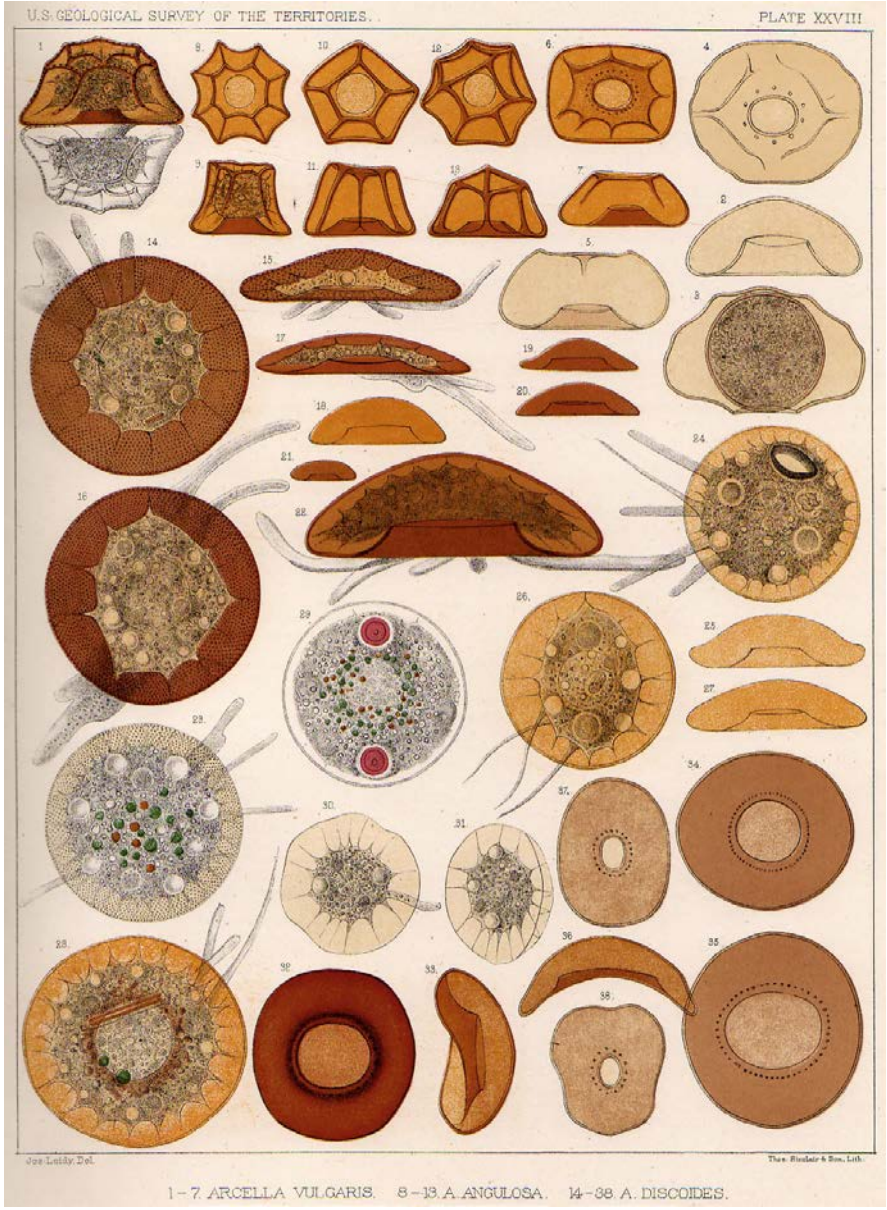

Puhatestűek

- 37 csigafaj
- 2 kagylófaj
- Messze nem teljes (k. 50 várható)
- NATURA 2000 fajok:
  - *Vertigo angustior*
  - *V.moulinsiana*

Pókok

- Fűhálózás, talajcsapdázás, motoros rovarszívó
- 143 faj
- 15 ritka, 4 szórványos
- *Atypus affinis* – védett
- *Phintella castriesiana* ugrópók

Kerekesférgek, rákok

- Zselicből nem volt publikált adat
- Planktonháló, kaparóháló
- 4+10 faj – száraz idő, időszakos vizek kiszáradtak

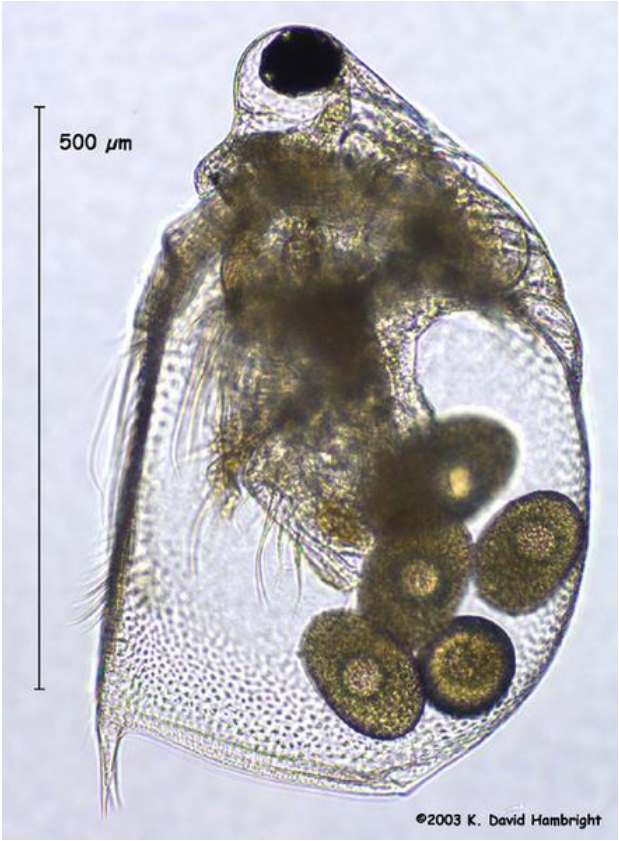

Talajlakó mezo- és makrofauna

- Talaj-, korhadék- és ürülékminták
- Egyelés, futtatás

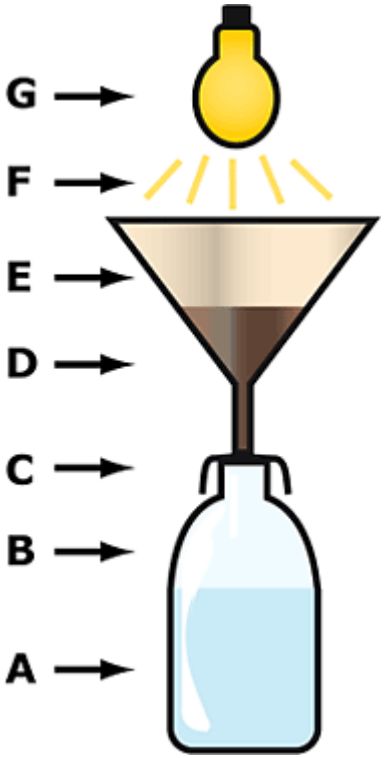

Talajlakó mezo- és makrofauna

- Szabadon élő fonálférgek – 800 hazai faj/28/15mmeghatározott
- Százlábúk - 59 hf/17
- Álskorpiók - 39 hf/2
- Nyűgatkák - 9 faj
- Ászkarákok - 60 hf/17

Kérészek, álkérészek

- Kérészek – 91 hf/4
  - *Ephemera danica*
- Álkérészek – 62 hf/0
  - Lárvák tisztavizű patakokban 1-3 év - indikátorok
  - Imágó néhány óra, nap, nem táplálkozik
- Kéziháló, egyelés

Szitakötők

- Ősi rend
  - Kisszitakötők, nagyszitakötők
- 65 hazai faj, jól kutatott /24 faj
- Víziháló, lepkeháló, lárvabőr gyűjtés
- Ritka hegyiszitakötő
- *Cordulegaster heros*
- fokozottan védett
- 100 000 Ft

Egyenesszárnyúak

- Szöcskék, sáskák, tücskök
- 124 hazai faj, 29 védett
- Gyepekben sok
  - anyagforgalom
  - gyephasználat indikációja
- Fűháló, egyelés, rovarporszívó, hang alapján
- 31 faj

Sárgászöld virágszöcske
Leptophyes bosci

Csótányok, fogólábúak, fülbemászók

- Csótányok – 10/1
  - Lárva laboratóriumban kinevelve
- Fogólábúak:
  - imádkozó sáska – egyetlen hazai faj
- Fülbemászó – 7/2

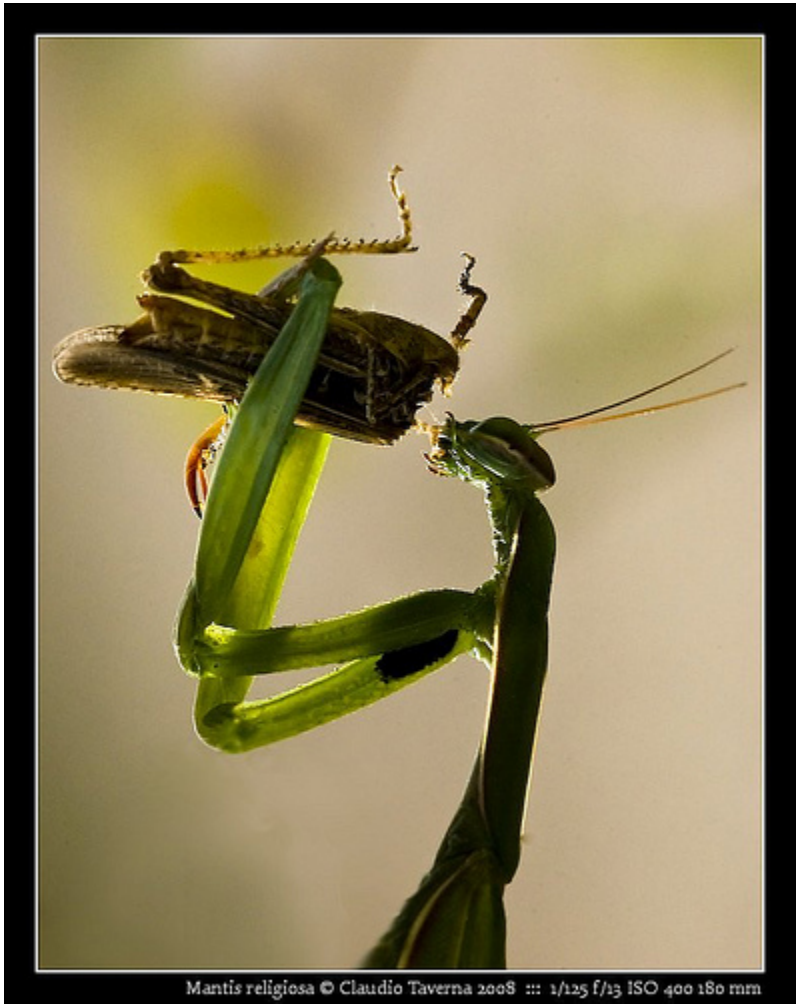

Fürgetetvek

- 69 hazai faj
- Vegyszerekre érzékenyek - indikáció
- Zugtetvek: építményekben
- Kéregtetvek: kéreg alatt, madárfészkek, könyvek
- Fatetvek:
  - fás szárúak levelein, gallyain, gomba- és algaevők
  - 13 fogott faj
- Kopogtató ernyő, lomb- és fűhálózás, egyelés

Kabócák

- 188 talált faj (35%)
- 1 bennszülött
- 2 faunára új – mediterrán
- 1 behurcolt (múlt század) orientális
  - *Japananus hyalinus*

Balclutha rosea

Poloskák

- 835 hf/207
- Fűhálózás, fahálózás, vízihálózás, kopogtatás, egyelés, rostálás, rovarszívó, talajcsapdázás, lámpázás

Pantilius tunicatus

Sigara nigrolineata

Futóbogarak

- 530 hf/146 (11 védett)
- Jól ismertek:
  - indikátorok, NBmR csoport
  - 3 fokozottan,
  - 39 védett faj
- Parttaposás, talajcsapdázás, lámpázás, rostálás, egyelés, fűhálózás, motoros rovarszívó

Lapos kékfutrinka
Carabus intricatus

Aranyos bábrabló Calosoma sycophanta

Agonum scitulum

Vízibogarak

- Több rendszertani csoport: csíkbogarak, keringőbogarak, csíborok, karmosbogarak
- Vízihálózás, lámpázás, rostálás, egyelés
- 41 faj

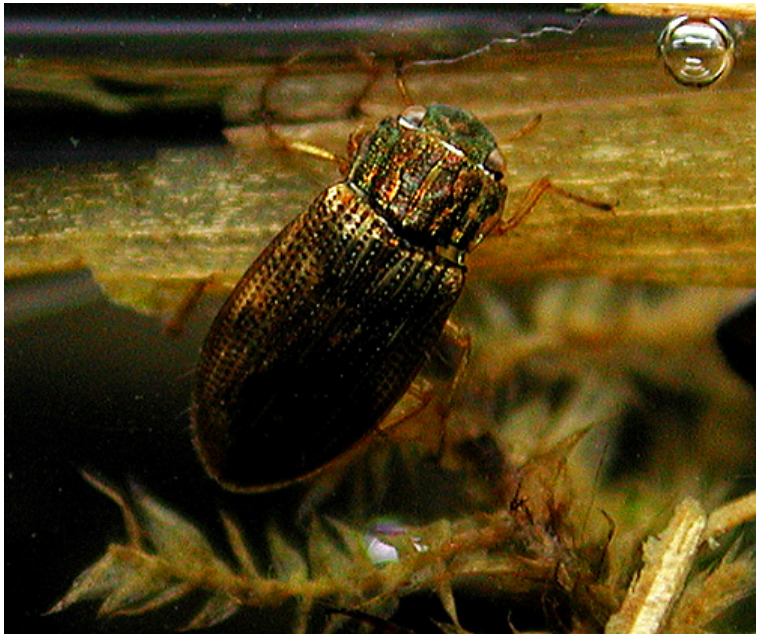

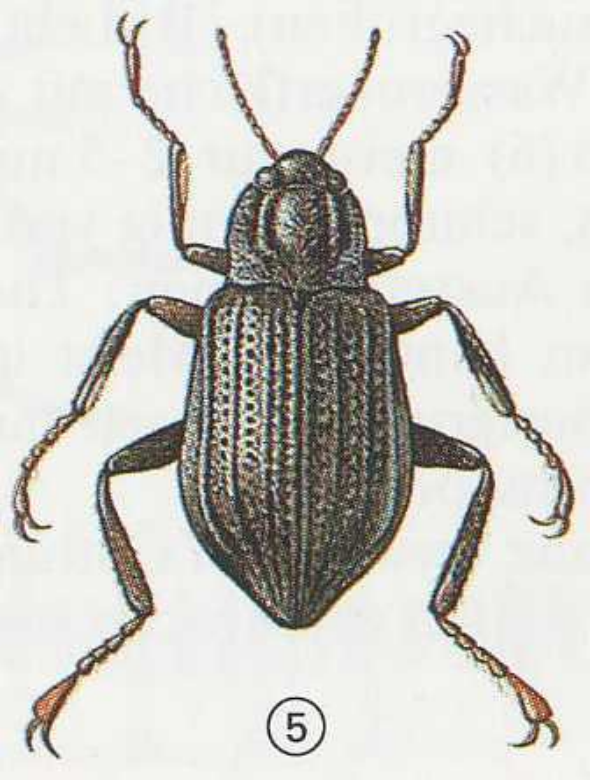

Elmis maugetii

Helophorus obscurus

Lombfaló bogarak

- Cincérek 210 hf/40
- Levélbogarak 535 hf/104
- Zsizsikek 6 gyűjtött faj

Cassida rubiginosa

Agapanthia cardui

Anoplodera rufipes

Calamobius filum

Ormányosalkatú bogarak

- 1230 hf/216/1 védett
- Növényevők, növényekben fejlődnek – diverzitásuk függ a növényzet diverzitásától
- Szúfélék is
- Fűhálózás, kopogtatás, rostálás, lámpázás, talajcsapda, porszívó

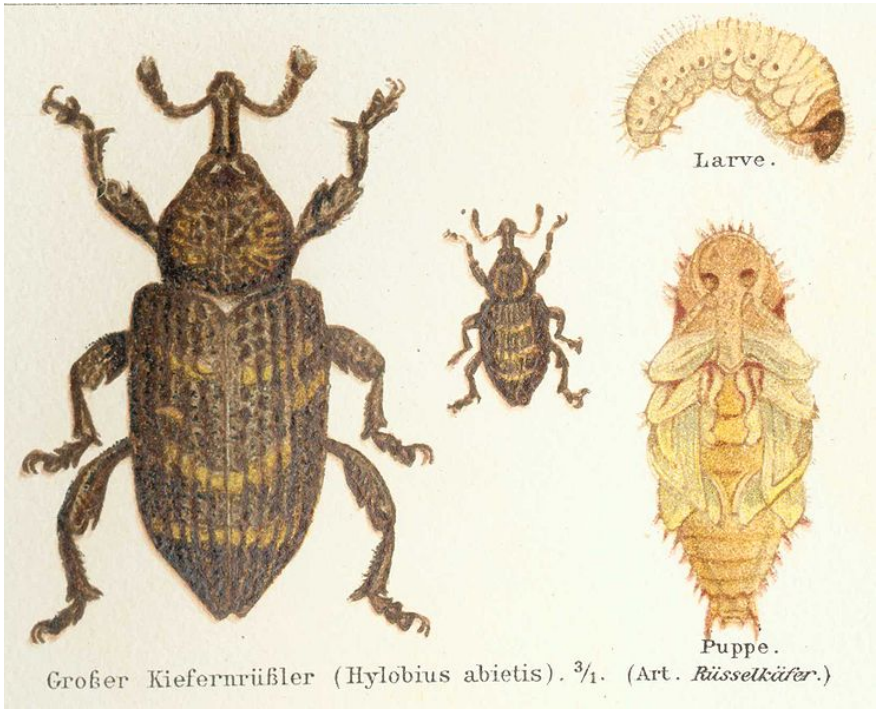

További bogarak

- További 49 családból 210 faj

Cetonischema (Potosia) aeruginosa

Cucujus cinnabarinus

Orchesia faciata

Orrszarvúbogár Oryctes nasicornis holdhausi

Recésszárnyúak

- 130 hf/32/2 védett:
- Fogólábú fátyolka

Párducfoltos hangyaleső

Fullánkos hártyásszárnyúak

- Méhek, darazsak
- 1400 hf /91 faj
- Egyelő hálózás, Malaise-csapda

Hangyák

- Védett bolyok – 50 000 Ft
- Anyagforgalom
- 120 hf/11

Tegzesek

- Tiszta vízben élő lárvák
- 210 hf, Zselicen eddig 84
- itt 17 – nincs igazán jó élőhely
- Fénycsapdázás, lámpázás

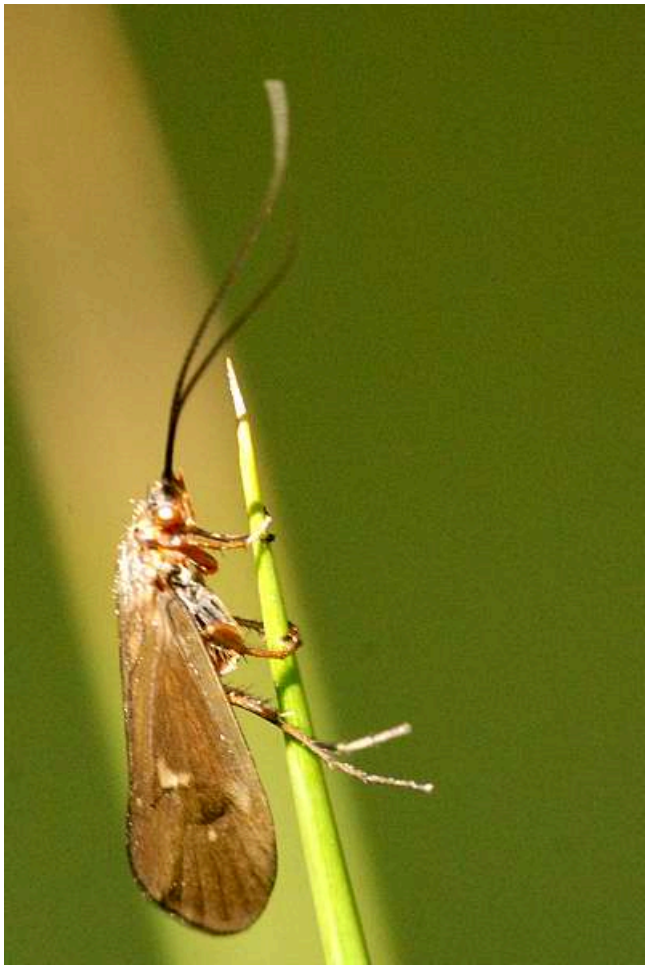

Molylepkék

- Microlepidoptera
- 19 családból 119 faj - hazai fauna 5-6%-a
- Lámpázás
- Hepialus humuli

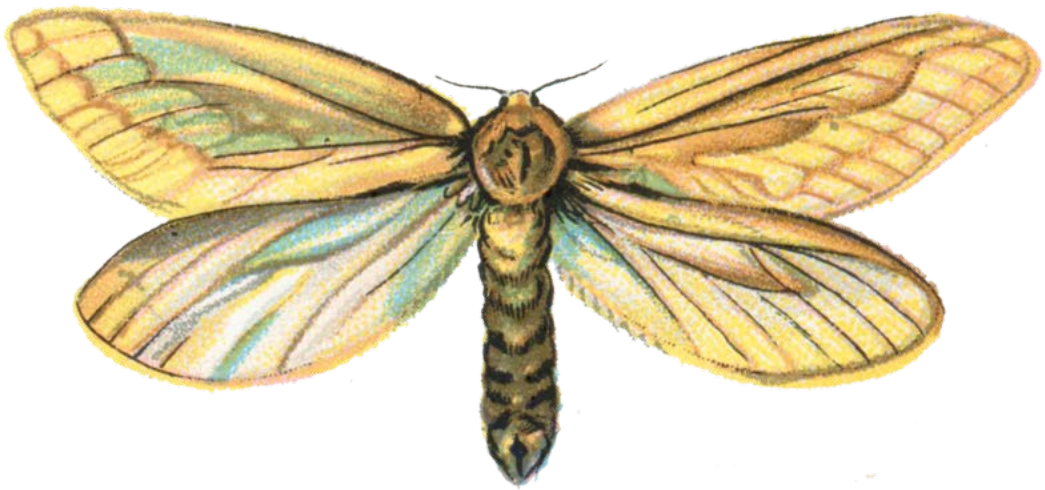

Nagylepkék

- 1258 hf, Zselic: 889, itt 273
- Lepkehálós egyelés, lámpázás, vödörcsapdázás, vörösboros kifeszített kötelek (csali)
- *Parnassius mnemosyne, Maculinea alcon*

Kétszárnyúak

- Legyek, szúnyogok
- 10 000 hf/450

Kétéltűek, hüllők

- 33 hf/11 faj Gyűrűfűn
- Legérdekesebb:
- sárgahasú unka

Madarak

- 398 hf, itt 68
- vizuális és akusztikus magfigyelés nappal és éjjel, függönyháló
- Vörös kánya

Emlősök - kisemlősök

- 17 faj
- Élvefogó csapdázás jellemző élőhelyeken és határokon, kukorica csali
- Elpusztult állatok, kotorékok, lábnyom, csont, bagolyköpet
- Automata fényképezőgép

Emlősök - denevérek

- Echolokációs (tájékozódás) és kommunikációs hangok
- Ultrahangdetektor, számítógépes kiértékelés
- Naplemente után 1 órától 3 óra
- 4 faj
- +1 a közeli dinnyeberki templomban
- +1 faj pincében készült fotóról

Egyéb emlősök

- Borz (lábnyom), róka (kotorék), vakond (túrás)
- Nyest-nyuszt és menyét-hermelin fajpárok (ürülék)
- Őz, szarvas lábnyom és koponya, vaddisznó (dagonya, túrás, lábnyom)

Kovács Tibor
szervező
Fridrich Ágnes,
Fridrich István
vendéglátók
Ábrahám Levente
szerkesztő
Pál-Fám Ferenc
Morschhauser Tamás
Rudolf Kinga
O.Ajkai Adrienne
Török Júlia
Héra Zoltán
Kovács Péter
Szinetár Csaba
Eichardt János
Körmendi Sándor
Farkas Sándor
Kárpáthegyi Péter
Kiss Márta
Novák János
Újvári Zsolt
Cser Balázs
Tóth Sándor
Krausz Krisztina
Pápai János
Kinal Ferenc
Sziráki György
Orosz András
Kondorossy Előd
Kutasi Csaba
Lőkkös Andor
Rozner György
Rozner István
Podlussány Attila
Józan Zsolt
Tartally András
Uherkovich Ákos
Szeőke Kálmán
Wágner László
Ónodi Miklós
Laczik Dénes
Lanszki József
Zsebők Sándor
Galambos István

KÖSZÖNJÜK A FIGYELMET!